

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

داکتر سها

۱۳ سپتمبر ۲۰۱۸

نقد قرآن

۴۱

تلاش خدا برای گمراه و جهنمی کردن انسانها

آنگونه که در قرآن توصیف شده است، خدای محمد بیش از آن که به فکر هدایت انسانها باشد در تلاش برای گمراه کردن و جهنمی کردن آنان است. خدای محمد به روشهای زیرکانه مختلفی دست می زند تا مردم را فریب دهد و گمراه کند و نهایتاً زنده زنده بسوزاند.

تصمیم خدا به پرکردن جهنم

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۳) سجده ترجمه: و اگر می خواستیم حتماً به هر کسی [از روی جبر] هدایتش را می دادیم لیکن سخن من محقق گردیده که هر آئینه جهنم را از همه جنیان و آدمیان پر خواهم کرد (۱۳) مفهوم روشن آیت فوق این است که خدا می تواند همگان را هدایت کند ولی نمی کند و در عوض تصمیم قطعی گرفته که جهنم را پر کند. در هیچ جای قرآن نیامده است که خدا تصمیم به پرکردن بهشت گرفته باشد. چرا خدا تصمیم نگرفته که بهشت را پر کند؟ خدائی که کمال محض است و از صفات حقیر مبرا است چرا تصمیم قطعی به پرکردن جهنم می گیرد؟ آیا این غلبه خشم و نفرت بر رحم و عذوفت نیست. ببینید محمد خدا را چقدر نامهربان معرفی می کند.

خلق شیطان و تسلط دادن او بر انسانها برای جهنمی کردن انسانها:

در قرآن آمده است که خدا شیطان را گمراه کرده است و شیطان هم تصمیم به گمراه کردن انسان می گیرد و خدا به او اجازه می دهد.

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (۳۴) وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (۳۵) قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۳۶) قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (۳۷) إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (۳۸) قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۳۹) إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (۴۰) قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ (۴۱) إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ (۴۲) وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (۴۳) - الحجر

ترجمه: فرمود از این [مقام] بیرون شو که تو رانده شده ای (۳۴) و تا روز جزا بر تو لعنت باشد (۳۵) گفت پروردگارا پس مرا تا روزی که برانگیخته خواهند شد مهلت ده (۳۶) فرمود تو از مهلت یافتگانی (۳۷) تا روز [و] وقت معلوم (۳۸) گفت پروردگارا به سبب آن که مرا گمراه ساختی من [هم گناهانشان را] در زمین برایشان می آریم و همه را گمراه خواهیم ساخت (۳۹) مگر بندگان خالص تو از میان آنان را (۴۰) فرمود این راهی است راست [که] به سوی من [منتهی می شود] (۴۱) در حقیقت تو را بر بندگان من تسلطی نیست مگر کسانی از گمراهان که تو را پیروی کنند (۴۲) و قطعاً وعده گاه همه آنان دوزخ است (۴۳)

این آیات بخوبی می رسانند که همه داستان شیطان، ساخته خداست تا انسان را گمراه کند. شیطان خدا را نافرمانی کرد؛ چرا باید انسان که مورد عنایت ویژه خدا بود توسط شیطان به سوی عذاب رانده شود.

عذابی که بدون آگاهی او و به طور سری توسط شیطان به او تحمیل می شود.

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَاءٌ لَّهُمَا سَوَاتِيمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۲۷) اعراف

ترجمه: ای فرزندان آدم زنهار تا شیطان شما را به فتنه نیندازد چنانکه پدر و مادر شما را از بهشت بیرون راند و لباسشان را از ایشان برکند تا عورتهايشان را بر آنان نمایان کند در حقیقت او و قبيله اش شما را از آنجا که آنها را نمی بینید می بینند ما شیاطین را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند (۲۷)

یعنی ما انسانها شیطان را نمی بینیم ولی او ما را می بیند و او به روان و عقل ما دسترسی دارد و ما از حضور و دخالتش هیچ اطلاعی پیدا نمی کنیم و او ما را گمراه می کند و خدا هم ما را به جهنم می برد. این چه کار ظالمانه ای است که محمد به خدا نسبت داده است؟! مخصوصاً که شیطان کارهای خطا را به ما نیکو نشان می دهد:

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۴۳) انعام

ترجمه: پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنان رسید تضرع نکردند ولی [حقیقت این است که] دلهايشان سخت شده و شیطان آنچه را انجام می دادند برایشان آراسته است (۴۳)

پس ما از حضور شیطان و تسلط او بر روانمان بی اطلاعیم و او کارهای غلط را به ما نیکو نشان می دهیم و ما را گمراه می کند. یعنی ما بدون آگاهی از او و با نیت خیر، کاری را انجام می دهیم چرا باید عذاب شویم؟

این ظلمی واضح است. چنین کسی مجرم نیست. مجرم کسی است که کاری را بد بداند و با آگاهی و عمد آن را انجام دهد. بنابراین هم اجازه دادن به شیطان برای فریب مردم ظلم است و هم عذاب افرادی که شیطان را ناآگاهانه تبعیت می کنند ظلم است و محمد هر دو را به خدا نسبت داده است. خدا با تسلط دادن شیطان بر انسانها مؤثرترین و مرموزترین روش را برای گمراه کردن مردم به کار گرفته است.

از طرف دیگر جای این سؤال وجود دارد که اگر خدا مهربان است و قصد هدایت ما را دارد چرا فردی به توانائی شیطان را برای سوق دادن انسانها به سوی خیر و بهشت خلق نکرده است؟ خدائی که محمد معرفی کرده هم ظالم و هم نامهربان است و هم سادیسیم آزار دارد. این خدا مخلوق ذهن محمد است نه خدای واقعی.

خدا مردم را گمراه می کند

چنانچه در بحث هدایت گفتیم در آیات متعددی از قرآن آمده است که خدا هر کس را بخواهد گمراه می کند و هرکس را بخواهد هدایت می کند. مثلاً:

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ (۲۷) رعد

و کسانی که کافر شده اند می گویند چرا از جانب پروردگارش معجزه ای بر او نازل نشده است بگو در حقیقت خداست که هر کس را بخواهد بی راه می گذارد و هر کس را که [به سوی او] بازگردد به سوی خود راه می نماید (۲۷)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَالنَّاسُ كُنُفٌ تَعْمَلُونَ (۹۳) النحل

ترجمه: و اگر خدا می خواست قطعاً شما را امتی واحد قرار می داد ولی هر که را بخواهد بیراه و هر که را بخواهد هدایت می کند و از آنچه انجام می دادید حتما سؤال خواهید شد (۹۳)

يَوْمَ تُؤَلَّفُونَ مَدْبُرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضَلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۳) غافر

ترجمه: روزی که پشت کنان [به عنف] باز می گردید برای شما در برابر خدا هیچ حمایتگری نیست و هر که را خدا گمراه کند او را راهبری نیست (۳۳)

مَنْ يُضَلِّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۸۶) اعراف

ترجمه: کسی را که خدا گمراه کند هدایتگری نخواهد داشت و آنان را در طغیانشان سرگردان و می گذارد (۱۸۶)

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۳۴) هود

ترجمه: و (نوح به مردم گفت) اگر بخواهم شما را اندرز دهم در صورتی که خدا بخواهد شما را گمراه کند اندرز من شما را سودی نمی بخشد و پروردگار شماست و به سوی او باز گردانیده می شوید (۳۴)

أَقَمْنَ زِينَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ فَرَأَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (۸) فاطر

ترجمه: آیا آن کس که زشتی کردارش برای او آراسته شده و آن را زیبا می بیند. پس قطعاً هر کس را که خدا بخواهد گمراه می کند و هر که را بخواهد هدایت می کند پس مبادا به سبب حسرتها بر آنان جانت برود قطعاً خدا به آنچه می کنند داناست (۸)

در این آیت به روشنی و ارونه جلوه دادن اعمال زشت به صورت نیکو در ذهن افراد، به خدا نسبت داده شده و بر همین اساس گفته شده که خدا افراد را گمراه می کند و یا هدایت می کند و به همین دلیل هم پیامبر نباید بر کفر مردم ناراحت باشد چون کار خداست. دقت کنید که خدا عمل زشت فرد را در نظرش نیکو جلوه می دهد و فرد نیز به گمان این که کارش درست است آن را انجام می دهد یعنی فرد با نیت خیر آنکار را انجام می دهد؛ یعنی خدا او را گمراه می کند ولی باز هم خدا او را به جهنم می برد. آیا از این ظالمانه تر می شود؟ ذهن فرد را بدون آگاهی او به انحراف برانی و بعد هم او را عذاب کنی که چرا اشتباه کردی؟

چنانچه در عنوان قبلی دیدید همین کار عیناً به شیطان نسبت داده شده بود، براین اساس خدای محمد هم، شیطان است و اعمال شیطانی انجام می دهد. ولی خدا محال است مردم را گمراه کند و آنان را به طور ظالمانه عذاب کند این محمد است که چنین خدای حقیر ظالمی را معرفی می کند.

اینگونه آیات که به صراحت خدا را گمراه کننده می دانند، معرکه جدال ۱۴۰۰ ساله بوده است. افراد نمی توانند قبول کنند که خدای عادل مهربان همان کار شیطان را انجام دهد. طبعاً تلاش بیهوده ای بسیار کرده اند تا به نحوی معنای این آیات را تغییر دهند تا معقول به نظر برسند. گفته اند که چون خدا در طول علل است کسی که خودش با اراده و خواست خودش گمراه می شود نیز برای انجام اعمالش نیاز به اذن و خواست خدا دارد و از این لحاظ خدا گمراه کننده قلمداد شده است. یعنی اگر انسان راه گمراهی را انتخاب کند خدا اذن می دهد که گمراه شود. ولی این تلاشی بی نتیجه است و چند اشکال اساسی دارد. اول: آیا انصافاً این معنای مورد نظر مفسرین معادل سخن آیات فوق است؟ در هیچ کدام از آیات چنین چیزی نیست که اگر شما انتخاب کردید من اذن می دهم. دوم: این که اگر واقعاً این آیات از خداست آیا خدا نمی

توانست این معنای مورد نظر مفسرین را در آیت ذکر کند؟ سوم: در این صورت خواست خدا مشروط می شود به خواست انسان.

یعنی تا انسان نخواهد خدا نمی خواهد. و این مشروط شدن خواست خدا را هیچ مفسر و متکلمی نمی تواند بپذیرد. چهارم: در آیات متعددی آمده است که خدا هر که را گمراه کند هیچ کسی قادر به هدایت او نیست. مثل این آیت که قبلاً ذکر شد:

يَوْمَ تُؤَلَّفُونَ مِمَّنْ هُمْ أَقْرَبُ مِنَ اللَّهِ مِنْ غَيْرِهِ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۳) غافر

ترجمه: روزی که پشت کنان [به عنف] بازمی گردید برای شما در برابر خدا هیچ حمایتگری نیست و هر که را خدا گمراه کند او را راهبری نیست (۳۳)

نظر مفسران با این دسته آیات هم در تضاد است. چون انسانی که با اراده خودش گمراه شود در هر زمان هم با اراده خودش می تواند هدایت را برگزیند و یا فرد دیگری می تواند او را هدایت کند. یعنی بازگشت به هدایت یا بازگشت به ضلالت محال نیست. اما آیات فوق بازگشت را محال می دانند. یعنی هدایت و ضلالت را خواست مستقیم و قطعی خدا می دانند که احدی بعد از خواست خدا نمی تواند آن را تغییر دهد. بنابراین اصلاحیه مفسران بی نتیجه است.

چنانچه در فصل "انسان در قرآن، عنوان اختیار" بحث شده است آیات قرآن در باب اختیار انسان متناقض اند. در اینجا یکی از تناقضهای مربوط به هدایت و ضلالت مطرح شده است:

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى دَافُوا بِأَسْنَائِهِمْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ (۱۴۸) قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۴۹) انعام

ترجمه: کسانی که شرک آوردند به زودی خواهند گفت اگر خدا می خواست نه ما و نه پدرانمان شرک نمی آوردیم و چیزی را [خودسرانه] تحریم نمی کردیم کسانی هم که پیش از آنان بودند همین گونه [پیامبران خود را] تکذیب کردند تا عقوبت ما را چشیدند بگو آیا نزد شما دانشی هست که آن را برای ما آشکار کنید شما جز از گمان پیروی نمی کنید و جز دروغ نمی گوئید (۱۴۸) بگو برهان رسا و ویژه خداست و اگر [خدا] می خواست قطعاً همه شما را هدایت می کرد (۱۴۹)

و قرآن در تناقض با آیت قبل دوباره استدلال کافران را تأیید می کند:

بگو برهان رسا و ویژه خداست و اگر [خدا] می خواست قطعاً همه شما را هدایت میکرد (۱۴۹)

تناقض را در دو آیت پشت سرهم مشاهده کردید. استدلال مشرکان عین آیت ۱۴۹ است یعنی مشرکان عین دلیل آیت ۱۴۹ را برای گمراهی شان آورده اند و می گویند اگر خدا می خواست ما گمراه نمی شدیم. خدا در آیت ۱۴۸ سخن آنان را رد می کند و در ۱۴۹ همان سخن مشرکان را تأیید می کند

ادامه دارد